

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΠΕ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ: «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012 - 2015».

Επί των διατάξεων του ως άνω ψηφισθέντος την 25^η.10.2011 Νομοσχεδίου και ειδικότερα επί του άρθρου 31 : «Αναλογικές ρυθμίσεις για τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα» παρατίθενται τα ακόλουθα σχόλια :

I. Επισημαίνεται κατ' αρχήν ότι στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου (άρθρο 4 παρ. 1) του Β' Κεφαλαίου, δεν υπάγεται το ΚΑΠΕ όσον αφορά στις ρυθμίσεις περί ενιαίου μισθολογίου, κατάταξης προσωπικού, άδειες κ.λ.π. που προβλέπονται αυστηρά για το προσωπικό του Δημοσίου και των φορέων που αναφέρονται περιοριστικά στο άρθρο 4 παρ. 1.

Τίθεται θέμα εάν το ΚΑΠΕ, ως ΝΠΙΔ, υπάγεται στις ρυθμίσεις της διάταξης του άρθρου 31 «Αναλογικές ρυθμίσεις για τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα» το οποίο προβλέπει τον καθορισμό ανώτατων ορίων αποδοχών για το προσωπικό (συμβασιούχους εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου) που απασχολούνται στους φορείς που αναφέρονται στην εν λόγω διάταξη.

II. Επί της ερμηνείας των διατάξεων του άρθρου 31 «Αναλογικές ρυθμίσεις για τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα» του ψηφισθέντος Νομοσχεδίου.

Σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση της παραγράφου 1. α) του άρθρου 31 αλλά και το πνεύμα του νομοθέτη, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, εκείνα τα ΝΠΙΔ για τα οποία συντρέχουν διαζευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις, ήτοι α) είτε ανήκουν στο κράτος ή σε ΝΠΔΔ ή σε ΟΤΑ, κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της διοίκησής τους συμπεριλαμβανομένων των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, είτε επιχορηγούνται τακτικά σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από πόρους των ως άνω φορέων κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, είτε πρόκειται για λοιπές δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί και ανώνυμες εταιρείες, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφάλαιο Α 'του Ν.3429/2005 (Α' 314),

όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. α του άρθρου 1 του Ν.3899/2010 (Α' 119).

Θα πρέπει να εξεταστεί εάν το ΚΑΠΕ υπάγεται σε μία εκ των ως άνω κατηγοριών των ΝΠΙΔ που αναφέρονται στη διάταξη του άρθρου 31 παρ. 1. α) του νόμου, προκειμένου να τύχουν εφαρμογής στη συνέχεια, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 2 έως και 9 του ίδιου άρθρου. ήτοι:

α) Κατηγορία ΝΠΙΔ που ανήκουν στο κράτος ή σε ΝΠΔΔ ή σε ΟΤΑ, κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της διοίκησής τους(σύμφωνα με τη διατύπωση της διάταξης για την υπαγωγή ενός ΝΠΙΔ στη συγκεκριμένη κατηγορία, θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά όλες οι προϋποθέσεις που τίθενται, ήτοι κρατικός ή δημόσιος σκοπός, εποπτεία , διορισμός και έλεγχος της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους):

αα) Επί της Νομικής Φύσεως του ΚΑΠΕ :

Το ΚΑΠΕ ιδρύθηκε με το Π.Δ. 375/1987(ΦΕΚ 167, Τεύχος Α'/17.09.1987), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 του Ν. 1514/1985 «Ανάπτυξη της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας» (ΦΕΚ Α' 13).

Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του Ν. 1514/1985« Με Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Έρευνας και Τεχνολογίας και σύμφωνη γνώμη του Ε.Γ.Σ.Ε. είναι δυνατό:

α) «να συνιστώνται, ενοποιούνται ... εθνικά ερευνητικά κέντρα, ανεξάρτητα ερευνητικά ινστιτούτα, ακαδημαϊκά ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, ειδικά ερευνητικά κέντρα ... και γενικά ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς οποιασδήποτε φύσης και μορφής...».

Ομοίως, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 «Με αποφάσεις του Υπουργού Έρευνας και Τεχνολογίας, εγκρίνονται οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, που καταρτίζονται από τα όργανα διοίκησής τους ...».

Ο Κανονισμός Λειτουργίας (ΦΕΚ 314 Τεύχος Β' 27.04.1989) που διέπει το Κέντρο έχει καταρτισθεί, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 7 του Ν.2244/1994, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 του Ν. 2702/99, το «ΚΑΠΕ» ορίσθηκε Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο των

δραστηριοτήτων που αφορούν τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), την Εξοικονόμηση Ενέργειας και την Ορθολογική Χρήση Ενέργειας,

Ο σκοπός ίδρυσης του ΚΑΠΕ, ο τρόπος λειτουργίας του, η άσκηση εποπτείας σε αυτό αρχικά από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας και ειδικότερα στη συνέχεια από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του τώως Υπουργείου Ανάπτυξης, τα όργανα Διοίκησης αυτού (Δ.Σ. και Γενικός Διευθυντής), ο τρόπος διορισμού των μελών του Δ.Σ., έχουν ως νομική βάση τις διατάξεις του Ν. 1514/1985 «Ανάπτυξη της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας» (ΦΕΚ Α' 13). Η νομική φύση του ΚΑΠΕ είναι σαφής, λόγω ακριβώς της ρητής αναφοράς στο ιδρυτικό του Π.Δ., του Ν.1514/85, ως νομικής βάσης αυτού, ήτοι του κατ' εξοχήν ειδικού νόμου που διέπει τη λειτουργία των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 5 του Ν. 3653/2008 (ΦΕΚ Α' 49/21.03.2008) με το οποίο καταργήθηκε ο Ν. 1514/1985, πλην των άρθρων 13-14, 27-29 και 31, ορίζεται ρητά ότι τα Νομικά Πρόσωπα και οι Δημόσιες Υπηρεσίες που είχαν συσταθεί κατ' εφαρμογή ή κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1514/1985, συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3653/2008.

Όπως προκύπτει δε σαφώς από το άρθρο 32 Κεφάλαιο Ε' «Διατάξεις περί ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του Δημοσίου Τομέα» του ίδιου νόμου, στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς υπάγονται : «Οι ερευνητικοί φορείς που εποπτεύει το Κράτος δια της ΠΤΕΤ οι οποίοι διακρίνονται σε : α) ερευνητικά κέντρα, β) αυτοτελή ερευνητικά ινστιτούτα, γ) ειδικά ερευνητικά κέντρα και δ) τεχνολογικοί φορείς καθώς και ε) οι υπόλοιποι ερευνητικοί φορείς που εποπτεύει το Κράτος, δια άλλων υπουργείων, διεπόμενοι από τις ιδρυτικές τους διατάξεις.».

Συνεπώς το ΚΑΠΕ, υπάγεται ρητά στην έννοια των ερευνητικών φορέων του άρθρου 32 του Ν. 3653/2008, ιδρυθέν κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1514/1985, ουδόλως δε έχει αλλάξει η νομική του μορφή από το γεγονός ότι με το Π.Δ. 189/2009 υπήχθη στην εποπτεία του ΥΠΕΚΑ.

Επισημαίνουμε επιπροσθέτως, ότι λόγω ακριβώς της συγκεκριμένης νομικής του μορφής, ως Ερευνητικός Φορέας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 45 παρ.5 του Ν.3943/2011 (ΦΕΚ Α',66/31.03.2011), εξαιρέθηκε από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3899/2010 όσον αφορά στις μειώσεις των αποδοχών του προσωπικού του.

αβ) Επί των ΝΠΙΔ του ευρύτερου δημόσιου τομέα:

Η αναφορά στην επικεφαλίδα του άρθρου 31 στα ΝΠΙΔ του ευρύτερου δημόσιου τομέα, χωρίς συγκεκριμένη μνεία των σχετικών νόμων που τα ρυθμίζουν, δημιουργεί την ανάγκη ερμηνείας της συγκεκριμένης διάταξης.

Ειδικότερα, ο όρος «δημόσιος τομέας» έγινε δεκτός και προσδιορίστηκε εννοιολογικά από τον νομοθέτη με το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ Α' 65) που ερμήνευσε αυθεντικά το άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 1232/1982. Με τη διάταξη αυτή ορίσθηκε ότι, «στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται όλοι οι κρατικοί φορείς ανεξάρτητα από το καθεστώς δημοσίου ή ιδιωτικού ή μεικτού δικαίου, που τους διέπει ..... ήτοι : ..... γ) νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημοσίου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίους σκοπούς).

Όπως έχει επισημανθεί από το σύνολο των διατάξεων στις οποίες απαντάται ο όρος «δημόσιος τομέας» (άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1256/1982, 19 του Ν. 1682/87, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 παρ. 10 του Ν. 1735/1987 και 51 του Ν. 1892/1990) προκύπτει ότι «δημόσιος τομέας» είναι το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που προκύπτει από τα επί μέρους νομοθετήματα που αφορούν σε περιορισμούς προσήκοντες ή συναφείς προς την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας και αναγόμενους είτε στην πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους, είτε στην απόκτηση και χρήση πόρων προς επίτευξη του δημόσιου σκοπού τον οποίον επιδιώκουν) (ΣτΕ (Πρ) 159/1992).

Με τις διατάξεις του Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101) ο «δημόσιος τομέας» επαναοριοθετήθηκε και ορίσθηκε ότι περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, δημοσίου χαρακτήρα, που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίους σκοπούς (περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν. 1892/1990, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 4 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ Α' 50).

Για την υπαγωγή επομένως ενός ΝΠΙΔ στον δημόσιο τομέα αποφασιστικό κριτήριο είναι ο δημόσιος χαρακτήρας του.

Τα στοιχεία που προσδιορίζουν τον δημόσιο χαρακτήρα ενός ΝΠΙΔ είναι, μεταξύ άλλων, η σύστασή του με πράξη του νομοθετικού οργάνου, ή με πράξη που εκδίδεται κατά νομοθετική εξουσιοδότηση, ο δημόσιος ή κοινωφελής σκοπός του όπως αυτός ορίζεται στη συστατική του πράξη, ο τρόπος επιλογής και διορισμού των οργάνων αυτού, το ιδιοκτησιακό του καθεστώς και κυρίως η προικοδότηση του κατά την ίδρυσή του ή και μεταγενέστερα με μεταβίβαση σε αυτό περιουσιακών στοιχείων από μέρους του κράτους ή άλλου δημοσίου νομικού προσώπου, το ύψος της επιχορήγησής του εκτάκτως ή περιοδικώς με χρηματικά ποσά από τον προϋπολογισμό του κράτους, η ασκούμενη επ' αυτού κρατική εποπτεία, η οποία

υπερβαίνει τη συνήθη εποπτεία επί των ΝΠΙΔ και ασκεί αποφασιστική επιρροή στη διοίκηση και λειτουργία του, ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος αυτού, ο τρόπος πρόσληψης και η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού καθώς και το εάν απολαμβάνει τυχόν ειδικών προνομίων και ατελειών.

Τα ως άνω κριτήρια συνεκτιμώνται, από την ένταση δε κάθε κριτηρίου χωριστά, αλλά και από η σύμπτωση περισσότερων από αυτά, προσδιορίζεται εν τέλει η υπαγωγή ή μη ενός ΝΠΙΔ στον δημόσιο τομέα (βλ. Ε. Σπηλιωτοπούλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 2001, Κεφάλαιο Δ', Τα Δημόσια νομικά πρόσωπα ειδικών σκοπών, παρ. 334 και επ., ΕΣ 36/1990, 192/2000 (ΟΛ) ΣτΕ 159/1992, ΑΠ. 972/2002).

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, σύμφωνα με την θεωρία και νομολογία, για την υπαγωγή των ΝΠΙΔ στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είναι εκτός από την ενίοτε ρητή νομική διάταξη κατάταξής τους και ο τρόπος συστάσεως τους, οι σκοποί οι οποίοι επιδιώκουν και το έργο εν γένει που επιτελούν. Η μόνη σύστασή του με νόμο και ο ορισμός της διοίκησης του από το Υπουργείο δεν αρκεί για να προσδώσει σε αυτό την ιδιότητα του νομικού προσώπου του δημοσίου τομέα, αν παράλληλα δεν συντρέχουν και ορισμένα εκ των χαρακτηριστικών του τομέα αυτού, όπως ιδιότητα του νομικού προσώπου ως κρατικού.

αγ) Επί των νομικών χαρακτηριστικών σύστασης/λειτουργίας του ΚΑΠΕ :

1. Σκοπός της ιδρύσεώς του, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ.1 του ως άνω π.δ/τος είναι η προώθηση των εφαρμογών των ανανεωσίμων πηγών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, υδροηλεκτρική, γεωθερμία, βιομάζα, καθώς και κάθε άλλη μορφή ανανεώσιμης ενέργειας ήδη γνωστή ή που τυχόν θ' αποδειχθεί ενδιαφέρουσα), η εξοικονόμηση ενέργειας και η ορθολογική χρήση αυτής, καθώς και η κάθε είδους υποστήριξη δραστηριοτήτων στους ανωτέρω τομείς. Κατά τις διατάξεις της παρ.2 του αυτού άρθρου για την επιδίωξη των σκοπών αυτών το ΚΑΠΕ υποστηρίζει την εφαρμοσμένη έρευνα, την ανάπτυξη τεχνολογίας, τη βιομηχανική δραστηριότητα στους τομείς των ανανεωσίμων πόρων και την εξοικονόμηση ενέργειας, προβαίνει στην εκτέλεση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας και στην εκπόνηση μελετών, αναθέτει τη μερική ή ολική εκτέλεση των ως άνω ερευνητικών προγραμμάτων ή μελετών σε τρίτους και παρέχει σε τρίτους τεχνικές υπηρεσίες και πληροφορίες και κάθε είδους σχετική συμβουλή και ενημέρωση. Δηλαδή οι καταστατικοί σκοποί του ΚΑΠΕ είναι συγκεκριμένοι, επιστημονικοί και καθοριζόμενοι επακριβώς, χωρίς καμία αναφορά σε επίτευξη δημόσιου ή άλλου κρατικού σκοπού, υπηρετεί δε η λειτουργία του τόσο κρατικά όσο και ιδιωτικά συμφέροντα.

2. Έχει διοικητική αυτοτέλεια, δεν υπόκειται δηλαδή σε ιεραρχικό έλεγχο από τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό ή από οποιοδήποτε άλλο όργανο της εκτελεστικής εξουσίας. Το ΚΑΠΕ υπόκειται μεν στον έλεγχο και στην εποπτεία του ΥΠΕΚΑ, όμως ο έλεγχος αυτός είναι έλεγχος νόμιμης λειτουργίας και δεν συντρέχει συνεπώς το στοιχείο του αποφασιστικού ελέγχου, που χαρακτηρίζει τα κρατικά ΝΠΙΔ.

3. Το Διοικητικό του Συμβούλιο, διορίζεται μεν από τον εποπτεύοντα Υπουργό, όμως ασκεί την διοίκηση και διαχείριση του Κέντρου, έχοντας από τον ιδρυτικό του νόμο, ευρύτατη και απεριόριστη εξουσία, να ενεργεί όλες τις πράξεις του νομικού προσώπου.

4. Όσον αφορά στη πρόσληψη του προσωπικού του και ειδικότερα τους Συμβασιούχους έργου, η διαδικασία πρόσληψης αυτών και πριν την έκδοση του Ν.3812/2009(28.12.2009), ήταν καθ' όλα νόμιμη, με απόφαση της Διοίκησης του Κέντρου, κατ' εξαίρεση της αρμοδιότητας του ΑΣΕΠ, σε εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν.2919/2001, χωρίς να απαιτείται η τήρηση ανάλογης εφαρμογής των κριτηρίων επιλογής του προσωπικού του άρθρου 21 του Ν.2190/1994, εν αντιθέσει με τα ΝΠΙΔ κρατικού χαρακτήρα.

5. Οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 8 παρ. 4) ομοίως και η αποζημίωση των μελών του Δ.Σ. ορίζεται με απόφασή του. Το ύψος των αποδοχών του προσωπικού και η μισθολογική τους κατάταξη, έχει ορισθεί στο πλαίσιο ετήσιων επιχειρησιακών συμβάσεων εργασίας, μεταξύ της Διοίκησης και του Σωματείου των εργαζομένων (ΣΕΚΑΠΕ), από το έτος 2002, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1876/90.

6. Το ΚΑΠΕ δεν απολαμβάνει ειδικών και φορολογικών απαλλαγών.

7. Οι πάσης φύσεως προμήθειες, μισθώσεις και εκμισθώσεις ακινήτων, εν γένει αγορές ή εκποιήσεις ακινήτων, εκποιήσεις κινητών, αναθέσεις και εκπονήσεις μελετών, δεν διενεργούνται με την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αλλά έχει δικό του Κανονισμό Προμηθειών, (Απόφαση υπ' αριθ.6409/ΦΟΡ/1250/13.05.1994 (ΦΕΚ489/Β/28.6.1994) που εφαρμόζεται αναλόγως.

8. Ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος του Κέντρου διενεργείται από δύο ορκωτούς λογιστές, οι οποίοι δεν ορίζονται από τον εποπτεύοντα Υπουργό, αλλά από τον Γενικό Διευθυντή του Κέντρου.

9. Οι κυρίως πόροι του ΚΑΠΕ προέρχονται από την εκτέλεση ερευνητικών έργων για λογαριασμό τρίτων (δημοσίων υπηρεσιών ή οργανισμών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, ιδιωτών κ.λ.π.) και από ερευνητικά έργα, χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε.

Συνεπώς, υπό το πρίσμα των ανωτέρω, όπως προκύπτει από την ερμηνεία της διάταξης της παρ.1. α) του άρθρου 31 και των νομικών χαρακτηριστικών που φέρει το ΚΑΠΕ, δεν πληρούνται σωρευτικά όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτεί ο νομοθέτης για την υπαγωγή του στη συγκεκριμένη κατηγορία ΝΠΙΔ. Η συγκεκριμένη νομική του μορφή και νομικό πλαίσιο σύστασής του που αναφέρεται ρητά στο Π.Δ. ίδρυσής του, σε συνδυασμό με όλα εκείνα τα νομικά χαρακτηριστικά του ΚΑΠΕ που αναφέρθηκαν ανωτέρω αναλυτικά, δεν μπορούν να το κατατάξουν σε φορέα άσκησης δημόσιας εξουσίας, όπως τα κρατικά νπιδ, το γεγονός δε της εποπτείας και του διορισμού της διοίκησης του από το κράτος δεν αρκεί, αλλά απαιτείται από την εν λόγω ειδική διάταξη του νόμου, να συντρέχει και η επίτευξη κρατικού ή δημόσιου σκοπού για την υπαγωγή του στα συγκεκριμένα κρατικά ΝΠΙΔ, που ορίζει ειδικά η εν λόγω διάταξη του Νόμου.

β. Κατηγορία των ΝΠΙΔ που επιχορηγούνται τακτικά σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από πόρους των ως άνω φορέων (κράτος, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ) κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους καθώς και Κατηγορία των λοιπών δημοσίων επιχειρήσεων, οργανισμών και ανώνυμων εταιρειών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφάλαιο Α ' του Ν.3429/2005 (Α' 314), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ.α του άρθρου 1 του Ν.3899/2010 (Α' 119).

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του Ν. 3899/2010, το οποίο επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του Ν. 3429/2005, αντικαθιστώντας το άρθρο 19 αυτού, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3899/2010, μεταξύ άλλων, «..... και τα ΝΠΙΔ που υπάγονται στην Γενική Κυβέρνηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1B του Ν. 2362/1995 ΦΕΚ 247 Α' .....».

Με το άρθρο 2 του Ν. 3871/17-12-2010 (ΦΕΚ Α' 141) στην έννοια της Κεντρικής Κυβέρνησης περιλαμβάνεται ρητά η Κεντρική Διοίκηση, τα ΝΠΔΔ καθώς και τα ΝΠΙΔ που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση (Ορισμοί, άρθρο 1B του Ν. 2362/1995).

Πράγματι, σύμφωνα με το ιδρυτικό Π.Δ. 375/17.9.87 (ΦΕΚ 167 Α'/17.09.1987), το ΚΑΠΕ ελέγχεται μεν από την Κεντρική Διοίκηση (ορισμός μελών Δ.Σ.), αλλά όμως

όπως αποδεικνύεται από τους ισολογισμούς του, δεν χρηματοδοτείται κυρίως από αυτήν.

Τα έσοδα του ΚΑΠΕ, ως γνωστόν, καλύπτονται μεταξύ άλλων και από κρατικές επιχορηγήσεις (τακτικός προϋπολογισμός και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε)). Οι κρατικές επιχορηγήσεις καλύπτουν μικρό ποσοστό των συνολικών εσόδων του Κέντρου (από 10%-25% και πάντως λιγότερο του 50%) και ειδικότερα για το έτος 2010, το ποσοστό αυτό, ανήλθε σε 25% περίπου). Το μεγαλύτερο ποσοστό εσόδων του Κέντρου προέρχεται από χρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από παροχή υπηρεσιών προς τρίτους.

Προς επίρρωση των ως άνω, αναφέρουμε ότι το ΚΑΠΕ, με την ανάπτυξη αυτής της επιχειρηματολογίας, δεν θεωρήθηκε από το εποπτεύον Υπουργείο ότι εντάσσεται τελικώς, στις διατάξεις του Ν. 3899/17-12-2010 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας».

Συνεπώς το ΚΑΠΕ δεν υπάγεται ούτε και σε αυτές τις δύο κατηγορίες ΝΠΙΔ, δεδομένου ότι καθοριστικής σημασίας, για την υπαγωγή του στα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, είναι και κατά το πόσο το σύνολο ή η πλειοψηφία των κεφαλαίων του, προέρχεται από το Κράτος ή άλλα δημόσια νομικά πρόσωπα, προϋπόθεση που δεν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Εν κατακλείδι, το ΚΑΠΕ θεωρούμε ότι δεν μπορεί να υπαχθεί στην έννοια και στις κατηγορίες των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτές προσδιορίζονται ειδικώς στην παράγραφο 1. α) του άρθρου 31, δεδομένου ότι δεν συγκεντρώνει σωρευτικά τις ιδιότητες που απαιτεί το συγκεκριμένο άρθρο για τις υπαγόμενες σ' αυτό κατηγορίες κρατικών ΝΠΙΔ και συνεπώς δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι ρυθμίσεις των παραγράφων 2 έως και 9 του ίδιου άρθρου.

Το ΚΑΠΕ είναι ιδιότυπο ΝΠΙΔ, Ερευνητικός Φορέας εποπτευόμενος από τα ΥΠΕΚΑ, μη κερδοσκοπικός και κοινωφελής οργανισμός, δεν εκπληρώνει κρατικούς ή δημόσιους σκοπούς, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, είναι αυτοδιοικούμενο και αυτοδιαχειριζόμενο, επιχορηγούμενο κατά πολύ μικρό ποσοστό από το κράτος (όχι πάνω από 25% και πάντως λιγότερο του 50%), υπαγόμενο αναλογικά έως σήμερα στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους ερευνητικούς φορείς.

Ε. Παλαιολόγου, Νομικός Σύμβουλος